

Šią vasarą poilsiautojus gamtoje itin kamuojantys uodai - lietingos gegužės rezultatas. Įkūrūs vabzdžiai verčia aktyviai ieškoti apsaugos priemonių ir pasidomėti natūraliais būdais, kaip atbaidyti mašalus.

Išaugusį apsaugos priemonių nuo uodų, erkių ir kitų mašalų poreikį netruko pastebėti ir prekybininkai. „Mašalus atbaidančios lauko žvakės, spiralės, purškikliai išsitvirtino vasaros pirkinių krepšelyje – šių prekių pardavimai šiemet yra pastebimai didesni lyginant su pernai“, – pastebi prekybos tinklo „Maxima“ komunikacijos ir įvaizdžio departamento direktorė Ernesta Dapkienė.

Vien birželį įvairių priemonių nuo uodų yra nupirkta kone du kartus daugiau nei pernai tuo pačiu metu.

„Apsisaugoti nuo uodų dažniausiai žmonės renkasi žvakes bei uždegamąsias spirales, kurių smilkstantys dūmai atbaido mašalus, taip pat populiarūs įvairūs aerosoliai ir purškikliai. Turime itin platų prekių, skirtų apsaugai nuo uodų, erkių ir kitų mašalų pasirinkimą. Pastebime, kad pirkėjai renkasi vis įvairesnes apsaugos priemones, tarp kurių ir elektriniai fumigatoriai, hidrolatai, apyrankės nuo uodų bei šviečiančios lempos – uodų gaudyklės“, – pasakoja E. Dapkienė.

Ji pažymi, kad nuo uodų ypač stengiamasi apsaugoti mažuosius – vaikams skirtų apsauginių priemonių nuo įkandimo nuperkama pustrečio karto daugiau lyginant su pernai vasara.

Vargina ir lauke, ir namuose

Gamtininkai įspėja, kad labiausiai uodai gelia prieš saulėlydį ir prieš aušrą. Dienos metu šie vabzdžiai nėra tokie aktyvūs, tačiau poilsiautojus gali varginti kraujasiurbiai sparvos, gyliai, akliai.

Laikotarpis nuo gegužės antros pusės iki Joninių yra pats uodingiausias, vėliau uodų aktyvumas sumažėja. Nors drėgnose vietose – lapuočių miškuose, pelkėse, aukštoje žolėje, avietynuose – uodų ir erkių netrūksta beveik visą šiltąjį sezoną.

Taip pat dažnai pasitaiko, kad zyžiantys uodai neduoda ramybės ir namuose. Į patalpas jie patenka pro atvirus langus ir duris, kur juos privilioja šviesa, šiluma ir kvapai.

Užtat paplūdimiuose prie jūros, kitose vėjo prapučiamose ir sausose vietose uodų paprastai nebūna.

Uodų debesis sutelkė rekordiškai lietinga gegužė

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba šiemet užfiksavo, kad gegužė buvo pati lietingiausia per 60 metų. Šalyje vidutiniškai iškrito 103 mm kritulių – dvigubai daugiau negu įprasta gegužę, remiantis daugiamečiu vidurkiu.

Specialistų teigimu, būtent pavasario orai lemia uodų skaičių. Jeigu pavasaris lietingas ir drėgnas, tai vasarą pakyla uodų debesis – pirmoji vabzdžių karta iš kiaušinėlių išsivysto ir paplinta vos per dvi savaites.

Ypač šlapia ir drėgna ši pavasarį buvo rytų, pietryčių, šiaurės rytų, ir centrinėje Lietuvos dalyje. Vakarų, šiaurės vakarų Lietuvoje kritulių kiekis buvo kur kas artimesnis daugiametėms normoms. Tad hidrometeorologų duomenys sufleruoja, kuriose šalies vietose formavosi palankiausios sąlygos uodams daugintis.

Natūralios apsaugos nuo uodų priemonės

Jau seniai yra pastebėta, kad uodai vienus žmones gelia labiau negu kitus. Tyrimais nustatyta, kad įtakos turi tokie veiksniai kaip žmogaus kraujo grupė, prakaito kvapas, kūno šiluma, išskvėpiamas CO2 kiekis.

Apsisaugoti nuo vabzdžių įkandimų galima ir natūraliomis priemonėmis. Taigi, verta žinoti, kad mėtų, levandų, citrusinių vaisių, pelargonijų, bazilikų aromatai uodams nepatinka. Labiau apsisaugoti nuo zyziančių ir geliančių įkyruolių padės keli patarimai:

- Reikia perpjauti pusiau žaliąją citriną arba kitą apelsiną ir į minkštimą prismaigstyti gvazdikėlių – šis maloniai kvepiantis „ežiukas“ atstos spiralę ar lauko žvakę – uodai jį aplenks iš tolo.
- Vazonas su pelargonijomis ne tik puoš langą ar balkoną, bet ir taps užtvaru nuo nepageidaujamų vabzdžių.
- Jeigu darže ar vazonyje auginate šviežius bazilikus, jų lapelius naudokite ne tik patiekalams gaminti, bet ir uodams atbaidyti. Sutrinkite į žalią sultingą masę ir pasitepkite atviras kūno vietas.
- Mėtos lapeliai vasaros dieną labai paskanina vandenį. Gerai jie tinka ir uodams atbaidyti, nes mėtoje yra veikliosios medžiagos mentolio. Pasitrinkite sprandą mėtos lapeliu ir uodas ten tikrai nenuitės.
- Darbuojatės prie kepsninės ir uodams neturite laiko? Užberkite ant grotelių šiek tiek rozmarino lapelių – kvapas derės prie maisto aromatų, bet gins nuo uodų ir kepėją, ir jo pagalbinius.

Paašškėjo, kodėl šią vasarą tiek daug uodų. Kaip apsisaugoti?

